



Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2013. gada 7. novembrī*

Direktīva 2004/83/EK — Obligātie standarti attiecībā uz bēgļa statusa vai alternatīva aizsardzības statusa piešķiršanas nosacījumiem — 10. panta 1. punkta d) apakšpunkts — Piederība noteiktai sociālai grupai — Seksuālā orientācija — Vajāšanas iemesls — 9. panta 1. punkts — “Vajāšanas darbību” jēdziens — Pamatotas bailes no vajāšanas piederības noteiktai sociālai grupai dēļ — Darbības, kas ir pietiekami nopietnas, lai pamatotu šādas bailes — Tiesību akti, ar kuriem ir paredzēts sods par homoseksuālām darbībām — 4. pants — Individuāls fakti un apstākļu vērtējums

Apvienotās lietas no C-199/12 līdz C-201/12

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Raad van State* (Nīderlande) iesniedza ar lēmumiem, kas pieņemti 2012. gada 18. aprīlī un kas Tiesā reģistrēti 2012. gada 27. aprīlī, tiesvedībās

Minister voor Immigratie en Asiel

pret

X (C-199/12),

Y (C-200/12),

un

Z

pret

Minister voor Immigratie en Asiel (C-201/12),

piedaloties

Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen (no C-199/12 līdz C-201/12).

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), Tiesas priekšsēdētāja vietnieks, kas izpilda ceturtās palātas tiesneša pienākumus, K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un A. Prehala [*A. Prechal*],

ģenerālvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 11. aprīļa tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *X* vārdā – *H. M. Pot* un *C. S. Huijbers*, *advocaten*,

— *Y* vārdā – *J. M. Walls*, *advocaat*,

— *Z* vārdā – *S. Sewnath* un *P. Brochet*, *advocaten*, kuriem palīdz *K. Monaghan* un *J. Grierson*, *barristers*,

— *Hoog Commissariaat van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen* vārdā – *P. Moreau*, pārstāve, kurai palīdz *M.-E. Demetriou*, *barrister*,

— Nīderlandes valdības vārdā – *B. Koopman*, *C. S. Schillemans*, *C. Wissels* un *M. Noort*, pārstāves,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *N. Graf Vitzthum*, kā arī *A. Wiedmann*, pārstāvji,

— Grieķijas valdības vārdā – *G. Papagianni* un *M. Michelogiannaki*, pārstāves,

— Francijas valdības vārdā – *G. de Bergues* un *S. Menez*, pārstāvji,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *L. Christie*, pārstāvis, kam palīdz *S. Lee*, *barrister*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Condou-Durande* un *R. Troosters*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2013. gada 11. jūlijā tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgumi sniegt prejudiciālus nolēmumus ir par to, kā interpretēt Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu (OV L 304, 12. lpp., un kļūdas labojums OV 2005, L 204, 24. lpp.; turpmāk tekstā – “Direktīva”), 9. panta 1. punkta a) apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar Direktīvas 9. panta 2. punkta c) apakšpunktu, kā arī 10. panta 1. punkta d) apakšpunktu.
- 2 Šie lūgumi tika iesniegti saistībā ar tiesvedībām, kurās, pirmkārt, lietās C-199/12 un C-200/12 *Minister voor Immigratie en Asiel* (Imigrācijas un patvēruma ministrs, turpmāk tekstā – “Ministrs”) vēršas pret *X* un *Y*, kas attiecīgi ir Sjerraleones un Ugandas valstspiederīgie, un, otrkārt, lietā C-201/12 *Z*, Senegālas valstspiederīgais, vēršas pret Ministru saistībā ar to, ka šis pēdējais minētais ir noraidījis pieteikumus attiecībā uz termiņuzturēšanās atļaujas (patvēruma) piešķiršanu Nīderlandē.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

Konvencija par bēgļa statusu

- 3 Konvencija par bēgļa statusu, kas parakstīta 1951. gada 28. jūlijā Ženēvā (*Recueil des traités des Nations unies*, 189. sēj., 150. lpp., Nr. 2545 (1954)), stājas spēkā 1954. gada 22. aprīlī. Šī konvencija tika papildināta ar 1967. gada 31. janvārī Ņujorkā parakstīto Protokolu par bēgļa statusu, kas stājas spēkā 1967. gada 4. oktobrī (turpmāk tekstā – “Ženēvas konvencija”).
- 4 Ženēvas konvencijas 1. panta A nodaļas 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka vārds “bēglis” attiecas uz jebkuru personu, kas “sakarā ar labi pamatotām bailēm no vajāšanas pēc rases, reliģijas, tautības, piederības īpašai sociālai grupai pazīmēm vai politiskās pārliecības dēļ atrodas ārpus savas pilsonības valsts un nespēj vai sakarā ar šādām bailēm nevēlas izmantot šīs valsts aizsardzību; vai personu, kam nav pilsonības un kas, atrodoties ārpus savas iepriekšējās mītnes zemes, šādu notikumu rezultātā nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas tajā atgriezties”.

Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija

- 5 Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas, kura tika parakstīta 1950. gada 4. novembrī Romā (turpmāk tekstā – “ECPAK”), 8. pantā ar nosaukumu “Tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību” ir paredzēts:

“1. Ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un sarakstes neaizskaramību.

2. Sabiedriskās institūcijas [valsts iestādes] nedrīkst traucēt nevienam baudīt šīs tiesības, izņemot gadījumos, kas paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizstāvētu valsts drošības, sabiedriskās kārtības vai valsts labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai morāli, vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības.”

- 6 ECPAK 14. pantā ar nosaukumu “Diskriminācijas aizliegums”, ir noteikts:

“Šajā Konvencijā minēto tiesību un brīvību īstenošana tiek nodrošināta bez jebkādas diskriminācijas – neatkarīgi no dzimuma, rases, ādas krāsas, valodas, reliģijas, politiskajiem vai citiem uzskatiem, nacionālās vai sociālās izcelsmes, saistības ar kādu nacionālo minoritāti, mantiskā stāvokļa, kārtas vai cita stāvokļa.”

- 7 ECPAK 15. pantā ar nosaukumu “Atkāpes ārkārtējā stāvokļa laikā” ir paredzēts:

“1. Kara vai kāda cita ārkārtēja sabiedriskā stāvokļa gadījumā, kas apdraud nācijas dzīvi [pastāvēšanu], jebkura Augstā Līgumslēdzēja Puse var veikt pasākumus, kas atkāpjas no saistībām, ko tā uzņēmusies šīs Konvencijas ietvaros, tai apjomā, ko neizbēgami prasa situācijas ārkārtas raksturs, ar noteikumu, ka šie pasākumi nav pretrunā ar citām tās saistībām, ko nosaka starptautiskās tiesības.

2. Šī nosacījuma ietvaros nedrīkst būt atkāpju no Konvencijas 2. panta [ar nosaukumu “Tiesības uz dzīvību”] nosacījumiem, izņemot attiecībā uz nāves gadījumiem likumīgas kara darbības rezultātā, [un no] 3. [panta] [ar nosaukumu “Spīdzināšanas aizliegums”], 4. [panta] (1. punkta) [ar nosaukumu “Verdzības un piespiedu darba aizliegums”] un 7. panta [ar nosaukumu “Sodišanas bez tiesas [likuma] nepieļaujamība”].

[..]”

Savienības tiesības

Eiropas Savienības pamattiesību harta

- 8 Tiesības, no kurām atbilstoši ECPAK 15. panta 2. punktam nevar tikt izdarītas atkāpes, ir paredzētas Eiropas Savienības pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 2., 4. pantā, 5. panta 1. punktā un 49. panta 1. un 2. punktā.

Direktīva

- 9 Saskaņā ar Direktīvas preambulas 3. apsvērumu Ženēvas konvencija veido pamatu bēgļu aizsardzības starptautiski tiesiskajam režīmam.
- 10 Kā izriet no Direktīvas preambulas 10. apsvēruma, lasot to kopsakarā ar LES 6. panta 1. punktu, šajā direktīvā tiek respektētas Hartā ietvertās tiesības, brīvības un principi. It īpaši Direktīva ir paredzēta, lai, pamatojoties uz Hartas 1. un 18. pantu, nodrošinātu, ka pilnībā tiek respektēta cilvēka cieņa un patvēruma meklētāju tiesības uz patvērumu.
- 11 Direktīvas preambulas 16. un 17. apsvērumi ir izteikti šādā redakcijā:
- “(16) Jānosaka obligātie standarti bēgļu statusa definēšanai un saturam, lai dotu norādījumu dalībvalstu kompetentajām struktūrām Ženēvas konvencijas piemērošanā.
- (17) Nepieciešams ieviest vienotus kritērijus patvēruma pieteikuma iesniedzēju atzišanai par bēgļiem Ženēvas konvencijas 1. panta nozīmē.”
- 12 Saskaņā ar Direktīvas 1. pantu tās mērķis ir noteikt obligātos standartus saistībā ar, pirmkārt, nosacījumiem, kādi ir jāizpilda trešo valstu valstspiederīgajiem vai bezvalstniekiem, lai viņiem piešķirtu starptautisku aizsardzību, un, otrkārt, piešķirtās aizsardzības saturu.
- 13 Atbilstoši Direktīvas 2. panta c) un k) apakšpunkta noteikumiem šīs direktīvas piemērošanas mērķiem tiek sniegtas šādas definīcijas:
- “c) “bēglis” ir trešās valsts valstspiederīgais, kas, pamatoti baidoties no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ, atrodas ārpus valsts, kuras piederīgais šī persona ir, un nespēj vai šādu baļu dēļ nevēlas pieņemt minētās valsts aizsardzību [..];
- [..]
- k) “izcelsmes valsts” ir valstspiederības valsts vai valstis vai bezvalstniekiem – agrākās pastāvīgās dzīvesvietas valsts vai valstis.”
- 14 Direktīvas 4. pantā ir noteikti fakti un apstākļu novērtēšanas nosacījumi un tā 3. punktā ir noteikts:
- “Starptautiskās aizsardzības pieteikuma novērtējums jāveic individuāli par katru pieteikuma iesniedzēju, un, to darot, jāņem vērā:
- a) visi būtiskie fakti, kas attiecas uz izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par pieteikumu; ieskaitot izcelsmes valsts normatīvos aktus un veidu, kādā tie tiek piemēroti;
- b) attiecīgie paziņojumi un dokumentācija, ko iesniedzis pieteikuma iesniedzējs, ieskaitot informāciju par to, vai pieteikuma iesniedzējs bijis vai var tikt pakļauts vajāšanai [..];

- c) pieteikuma iesniedzēja individuālais stāvoklis un personīgie apstākļi, ieskaitot tādus faktorus kā iepriekšējā darbība, dzimums un vecums, lai, pamatojoties uz pieteikuma iesniedzēja personīgajiem apstākļiem, novērtētu, vai darbības, ar kādām pieteikuma iesniedzējam bijis jāsaskaras vai ar kādām tam var nākties saskarties, būtu uzskatāmas par vajāšanu [...];

[..].”

- 15 Saskaņā ar Direktīvas 4. panta 4. punktu fakts, ka pieteikuma iesniedzējs jau bijis pakļauts vajāšanai vai tiešiem šādas vajāšanas draudiem, ir “nopietna norāde uz pieteikuma iesniedzēja pamatotajām bailēm no vajāšanas”, ja vien nav dibinātu iemeslu uzskatīt, ka šāda vajāšana netiks atkārtota.

- 16 Direktīvas 9. panta 1. un 2. punktā ir definētas vajāšanas darbības, nosakot, ka:

“1. Vajāšanas darbībām Ženēvas konvencijas 1.A panta nozīmē jābūt:

- a) pietiekami smagām to rakstura vai biežuma dēļ, lai tās veidotu cilvēka pamattiesību smagu pārkāpumu, jo īpaši tādu tiesību, no kuru aizsardzības nevar atkāpties saskaņā ar [ECPAK] 15. panta 2. punktu; vai
- b) vairāku pasākumu, tostarp cilvēktiesību pārkāpumu, akumulācija[i], kas ir pietiekami smagi, lai ietekmētu individu līdzīgā veidā, kā minēts a) apakšpunktā.

2. Vajāšanas darbības, kas minētas 1. punktā, cita starpā var notikt kā:

[..]

- c) apsūdzība vai sods, kas ir nesamērīgs vai diskriminējošs;

[..].”

- 17 Saskaņā ar Direktīvas 9. panta 3. punktu ir jābūt saiknei starp 10. pantā norādītajiem vajāšanas iemesliem un minētajām vajāšanas darbībām.

- 18 Direktīvas 10. pantā ar virsrakstu “Vajāšanas iemesli” ir noteikts:

“1. Novērtējot vajāšanas iemeslus, dalībvalstis ņem vērā šo:

[..]

- d) uzskata, ka grupa veido īpašu sociālu grupu jo īpaši, ja:

- šās grupas dalībniekiem piemīt kopīgas iedzimtas pazīmes vai kopēja pagātne, ko nevar mainīt, vai tiem piemīt kopējas pazīmes vai pārliecība, kas ir tik svarīga identitātei vai apziņai, ka personu nevar spiest no tās atteikties, un
- minētajai grupai attiecīgajā valstī ir īpatna identitāte, jo apkārtējā sabiedrība to uztver kā atšķirīgu;

atkarībā no konkrētajiem apstākļiem izcelsmes valstī jēdziens īpaša sociāla grupa var ietvert grupu, kuras pamatā ir seksuālās orientācijas kopīgas pazīmes. Nevar uzskatīt par seksuālai orientācijai piederīgām tādas darbības, kas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem tiek uzskatītas par noziedzīgām.
[..]

[..].”

- 19 Saskaņā ar Direktīvas 13. pantu dalībvalsts piešķir bēgļa statusu pieteicējam, ja viņš izpilda tostarp Direktīvas 9. un 10. pantā minētos nosacījumus.

Nīderlandes tiesības

- 20 Ar 2000. gada Likuma par ārvalstniekiem (*Vreemdelingenwet 2000*, Stb. 2000, Nr. 495) 28. panta 1. punkta a) apakšpunktu Ministram ir piešķirtas tiesības apmierināt, noraidīt vai atstāt bez izskatīšanas pieteikumu izsniegt “termiņuzturēšanas atļauju”.
- 21 Saskaņā ar minētā 2000. gada likuma 29. panta 1. punkta a) apakšpunktu norādītajā 28. pantā minēto termiņuzturēšanas atļauju var piešķirt ārvalstniekam, “kurš ir bēglis [Ženēvas] konvencijas izpratnē”.
- 22 2000. gada Apkārtraksta par ārvalstniekiem (*Vreemdelingendcirculaire 2000*) redakcijā, kas bija spēkā attiecīgo pieteikumu iesniegšanas datumā, C2/2.10.2. punktā ir noteikts:

“Ja patvēruma meklētājs norāda uz grūtībām, ar kurām tas ir sastapies savas seksuālās orientācijas dēļ, noteiktos apstākļos var secināt, ka ieinteresētā persona ir bēglis [Ženēvas] konvencijas izpratnē. [...]”

Ja sankcijas tiek piemērotas, pamatojoties uz krimināltiesisku normu, kas attiecas vienīgi uz homoseksuāli orientētām personām, runa ir par vajāšanas darbībām. Tā tas, piemēram, ir gadījumā, kad sodāmas darbības ir homoseksuāla orientācija vai īpaši homoseksuālu jūtu paušana. Lai varētu secināt, ka ieinteresētā persona ir kvalificējama kā bēglis, ir jākonstatē sodīšanas pasākums, kuram piemīt noteikta smaguma pakāpe. Tātad naudas sods vien parasti nav pietiekams, lai konstatētu bēgļa statusu.

Tomēr tikai fakts vien, ka homoseksualitāte vai homoseksuālas darbības kādā valstī ir sodāmas, nav pietiekams, lai jau varētu izdarīt secinājumu, ka homoseksuālis, kas nāk no šīs valsts, ir uzskatāms par bēgli. Patvēruma meklētājam ir jāpierāda (ja iespējams, ar dokumentu palīdzību), ka viņam personīgi ir pamatoti iemesli bailēm no vajāšanas.

No personām ar homoseksuālu orientāciju netiek prasīts, lai, atgriežoties [savā valstī], tie savu orientāciju slēptu.

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 23 X, Y un Z, kas attiecīgi ir dzimuši 1987., 1990. un 1982. gadā, 2009. gada 1. jūlijā, 2011. gada 27. aprīlī un 2010. gada 25. jūlijā iesniedza pieteikumus par termiņuzturēšanās atļaujas (patvēruma) piešķiršanu Nīderlandē.
- 24 Pamatojot savus pieteikumus, viņi norādīja, ka bēgļa statuss viņiem esot piešķirams tādēļ, ka viņiem ir pamatotas bailes, ka savās attiecīgajās izcelsmes valstīs viņi tiks vajāti savas homoseksuālas orientācijas dēļ.
- 25 Tostarp viņi apstiprināja, ka savas homoseksuālas orientācijas dēļ viņi dažādās situācijās esot piedzīvojuši vardarbīgu reakciju no savas ģimenes vai apkārtējās sabiedrības puses vai represīvus aktus no savu attiecīgo izcelsmes valstu iestāžu puses.
- 26 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka X, Y un Z izcelsmes valstīs homoseksualitāte ir krimināli sodāma. Tā Sjerraleonē (lieta C-199/12) atbilstoši 1861. gada Likuma par noziedzīgiem nodarījumiem pret personu (*Offences against the Person Act 1861*) 61. pantam homoseksuālas darbības ir sodāmas ar

brīvības atņemšanu uz laiku no desmit gadiem līdz mūža ieslodzījumam. Ugandā (lieta C-200/12) saskaņā ar 1950. gada Krimināllikuma (*Penal Code Act 1950*) 145. pantu persona, kas atzīta par vainīgu nodarījumā, kurš aprakstīts kā “pret dabiskas dzimumattiecības”, ir sodāma ar brīvības atņemšanu, turklāt maksimālais sods ir mūža ieslodzījums. Senegālā (lieta C-201/12) atbilstoši Senegālas Kriminālkodeksa 319.3. pantam persona, kas ir atzīta par vainīgu homoseksuālās darbībās, ir sodāma ar brīvības atņemšanu uz laiku no viena līdz pieciem gadiem un naudas sodu no CFA (BCEAO) (XOF) 100 000 līdz XOF 1 500 000 (aptuveni no EUR 150 līdz EUR 2000).

- 27 Ar saviem 2010. gada 18. marta, 2011. gada 10. maija un 2011. gada 12. janvāra lēmumiem Ministrs noraidīja pieteikumus piešķirt termiņuzturēšanas atļaujas (patvērumu) X, Y un Z.
- 28 Ministrs uzskatīja, ka, lai gan minēto pieteicēju seksuāla orientācija esot ticama, viņi neesot pietiekami pierādījuši norādītos faktus un apstākļus un tāpēc neesot pierādījuši, ka, atgriežoties savās attiecīgajās izcelsmes valstīs, viņiem būtu pamatotas bailes no vajāšanas savas piederības noteiktai sociālai grupai dēļ.
- 29 Pēc viņu pieteikumu piešķirt termiņuzturēšanas atļaujas (patvērumu) noraidīšanas X un Z cēla prasības *Rechtbank 's-Gravenhage* [Hāgas tiesā]. Y tajā pašā tiesā iesniedza pieteikumu pieņemt pagaidu noregulējumu.
- 30 Ar 2010. gada 23. novembrī un 2011. gada 9. jūnijā pasludinātajiem spriedumiem *Rechtbank 's-Gravenhage* X prasību un Y pieteikumu apmierināja. Šī tiesa tostarp nosprieda, ka, lai gan Ministrs esot varējis pamatoti uzskatīt, ka X un Y pieteikumu argumentācija nav ticama, tomēr katrā no šīm divām lietām tas neesot pietiekami pamatojis jautājumu, vai, ņemot vērā tostarp sankciju par homoseksuālām darbībām piemērošanu attiecīgajās izcelsmes valstīs, X un Y bailes no tā, ka šajās valstīs viņi tiks vajāti savas homoseksuālas orientācijas dēļ, ir pamatotas.
- 31 Ar 2011. gada 15. augusta spriedumu *Rechtbank 's-Gravenhage* Z prasību noraidīja. Tā uzskatīja, ka līdzās tam, ka Ministrs esot varējis pamatoti uzskatīt, ka Z argumentācija nav ticama, no Z iesniegtās informācijas un dokumentiem neizrietot, ka Senegālā vispārīgi pastāvētu homoseksuālu personu vajāšana.
- 32 Par diviem spriedumiem, ar kuriem tika atcelti tā lēmumi noraidīt X un Y iesniegtos pieteikumus, Ministrs iesniedza apelācijas sūdzību *Raad van State* [Valsts padomē].
- 33 Par spriedumu, ar kuru netika apmierināta Z prasība par Ministra lēmumu noraidīt Z iesniegto pieteikumu, Z iesniedza apelācijas sūdzību šajā pašā tiesā.
- 34 *Raad van State* precizēja, ka trijās pamatlietās apelācijas instancē neesot strīda nedz par prasītāju seksuālo orientāciju, nedz arī par to, ka Ministrs ir varējis saprātīgi secināt, ka viņu pieteikumu piešķirt patvērumu izklāsts nav ticams.
- 35 Turklāt šī tiesa precizēja, ka Ministrs tostarp esot norādījis, ka, lai gan atbilstoši 2000. gada Apkārtraksta par ārvalstniekiem C2/2.10.2. punktā norādītajai politikai tas nesagaida no prasītājiem, lai tie savās attiecīgajās izcelsmes valstīs slēptu savu seksuālo orientāciju, tas nenozīmē, ka tiem obligāti būtu jābūt brīvībai to paust publiski tādā pašā veidā kā Nīderlandē.
- 36 Turklāt *Raad van State* norādīja, ka lietas dalībnieku starpā neesot vienprātības par jautājumu, kādā mērā dzīvošanas atbilstoši savai seksuālai orientācijai, kāda ir X, Y un Z, fakti aizsargā Direktīvas 9. un 10. pants.

- 37 Šādos apstākļos *Raad van State* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kuri katrā no pamatlietām ir izteikti gandrīz identiskā redakcijā:
- “1) Vai ārvalstnieki ar homoseksuālu orientāciju ir noteikta sociālā grupa Direktīvas [..] 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē?
 - 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša: kādas homoseksuālas darbības ietilpst Direktīvas piemērošanas jomā un vai tas, ka šādu darbību dēļ notiek vajāšana un ir izpildīti pārējie nosacījumi, ir pamats bēgļa statusa piešķiršanai? Šim jautājumam ir šādi apakšjautājumi:
 - a) Vai ārvalstniekam ar homoseksuālu orientāciju var prasīt, lai viņš savā [attiecīgajā] izcelsmes valstī savu orientāciju no citiem slēpj, lai tādējādi izvairītos no vajāšanas?
 - b) Ja uz iepriekšējo jautājumu atbilde ir noliedzoša, vai no ārvalstnieka ar homoseksuālu orientāciju var prasīt, lai šo orientāciju savā izcelsmes valstī viņš paustu atturīgi, un ja tā, kādā apmērā, lai izvairītos no vajāšanas? Šajā ziņā, vai homoseksuālai atturībai var izvirzīt stingrākas prasības kā heteroseksuālai?
 - c) Ja šajā ziņā ir iespējams nošķirt orientācijas galveno aspektu izpausmes un izpausmes, kuras tai ir sekundāras, kas ir saprotams ar orientācijas galvenajiem aspektiem un kā to var noteikt?
 - 3) Vai tikai fakts vien, ka homoseksuālas darbības atbilstoši (Sjerraleones 1861. gada Likumam par noziedzīgiem nodarījumiem pret personu (lieta C-199/12), Ugandas [1950. gada] Krimināllikumam (lieta C-200/12) un Senegālas Kriminālkodeksam (lieta C-201/12)) ir sodāmas un par tām draud brīvības atņemšanas sods, ir uzskatāms par vajāšanas darbību Direktīvas 9. panta 1. punkta a) apakšpunkta, lasot to kopsakarā ar [9. panta] 2. punkta c) apakšpunktu, nozīmē? Ja tā nav, kādos apstākļos tā var uzskatīt?”
- 38 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2012. gada 19. jūnija rīkojumu lietas no C-199/12 līdz C-201/12 tika apvienotas rakstveida un mutvārdu procesa, kā arī sprieduma taisīšanas vajadzībām.

Par prejudiciāliem jautājumiem

Ievadapsvērumi

- 39 No Direktīvas preambulas 3., 16. un 17. apsvēruma izriet, ka Ženēvas konvencija veido bēgļu aizsardzības starptautiski tiesiskā režīma pamatu un ka šīs direktīvas normas attiecībā uz bēgļa statusa piešķiršanas nosacījumiem, kā arī uz tā saturu ir pieņemtas, lai palīdzētu dalībvalstu kompetentām iestādēm piemērot šo konvenciju, pamatojoties uz kopīgiem jēdzieniem un kritērijiem (2012. gada 5. septembra spriedums apvienotajās lietās C-71/11 un C-99/11 *Y un Z*, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Līdz ar to Direktīvas normu interpretācija ir jāveic, ņemot vērā tās vispārējo struktūru un mērķi, ievērojot Ženēvas konvenciju un citus atbilstošos līgumus, kas ir minēti LESD 78. panta 1. punktā. Šī interpretācija, kā tas izriet no Direktīvas preambulas 10. apsvēruma, ir jāveic, ievērojot Hartā atzītās tiesības (2012. gada 19. decembra spriedums lietā C-364/11 *Abed El Kareem El Kott* u.c., 43. punkts un tajā minētā judikatūra).

Par pirmo jautājumu

- 41 Ar savu pirmo jautājumu, kas ir uzdots katrā no pamatlietām, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, lai novērtētu vajāšanas iemeslus, kas ir tikuši norādīti, lai pamatotu pieteikumu par bēgļa statusa iegūšanu, personas ar homoseksuālu orientāciju ir uzskatāmās par tādām, kuras veido noteiktu sociālo grupu.
- 42 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Direktīvas 2. panta c) punktu “bēglis” ir it īpaši trešās valsts valstspiederīgais, kas atrodas ārpus valsts, kuras piederīgais viņš ir, jo viņš pamatoti baidās no vajāšanas rases, reliģijas, tautības, politisko uzskatu vai piederības kādai noteiktai sociālai grupai dēļ, un kas nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt šīs valsts aizsardzību.
- 43 Tādējādi attiecīgajam valstspiederīgajam viņa izcelsmes valstī pastāvošo apstākļu un vajātāju aktivitātes dēļ ir jāstopas ar pamatotām bailēm no vajāšanas, ko īsteno, pamatojoties vismaz uz vienu no pieciem iemesliem, kas minēti Direktīvā un Ženēvas konvencijā, no kuriem viens ir viņa “piederība kādai noteiktai sociālai grupai”.
- 44 Direktīvas 10. panta 1. punktā ir definēts, kas veido noteiktu sociālo grupu, piederība kurai var būt pamats patiesām bailēm no vajāšanas.
- 45 Atbilstoši šai definīcijai grupa ir uzskatāma par “noteiktu sociālo grupu”, ja it īpaši ir izpildīti divi kumulatīvi nosacījumi. Pirmkārt, grupas dalībniekiem ir jāpiemīt kopīgām iedzimtām pazīmēm vai kopējai pagātnei, ko nevar mainīt, vai tiem jāpiemīt kopējām pazīmēm vai pārliecībai, kas ir tik svarīga identitātei, ka personu nevar spiest no tās atteikties. Otrkārt, minētajai grupai attiecīgajā trešajā valstī ir jābūt īpatnai identitātei, jo apkārtējā sabiedrība to uztver kā atšķirīgu.
- 46 Saistībā ar pirmo no minētajiem nosacījumiem nav strīda par to, ka personas seksuāla orientācija ir tik svarīga tās identitātes pazīme, ka personu nevar spiest no tās atteikties. Šo interpretāciju apstiprina Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta otrā daļa, no kuras izriet, ka atkarībā no izcelsmes valstī pastāvošajiem apstākļiem noteikta sociāla grupa var būt grupa, kuras pamatā ir tās dalībnieku seksuālas orientācijas kopīgas pazīmes.
- 47 Ar otro nosacījumu tiek prasīts, lai grupai, kuras dalībniekiem ir viena un tā pati seksuālā orientācija, attiecīgajā trešajā valstī būtu īpatna identitāte, jo apkārtējā sabiedrība to uztver kā atšķirīgu.
- 48 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka tādu krimināltiesisko tiesību aktu kā tie, kas tiek aplūkoti katrā no pamatlietām un kas attiecas tieši uz homoseksuālās orientācijas personām, esamība ļauj konstatēt, ka šīs personas veido norobežotu grupu, kuru apkārtējā sabiedrība uztver kā atšķirīgu.
- 49 Tādējādi uz pirmo jautājumu, kas ir uzdots katrā no pamatlietām, ir jāatbild, ka Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādu krimināltiesisko tiesību aktu kā tie, kas tiek aplūkoti katrā no pamatlietām un kas attiecas tieši uz homoseksuālas orientācijas personām, esamība ļauj konstatēt, ka šīs personas ir uzskatāmas par tādām, kas veido noteiktu sociālo grupu.

Par trešo jautājumu

- 50 Ar savu trešo jautājumu, kas ir uzdots katrā no pamatlietām un kas ir jāizskata pirms otrā jautājuma, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 9. panta 1. punkta a) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar tās 9. panta 2. punkta c) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tikai fakts vien, ka homoseksuālas darbības ir sodāmas un par tām ir paredzēts brīvības atņemšanas sods, ir uzskatāms par vajāšanas darbību. Noraidošās atbildes gadījumā minētā tiesa vēlas noskaidrot, kādos apstākļos ir piemērojama vajāšanas darbības kvalifikācija.

- 51 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāatgādina, ka Direktīvas 9. pantā ir definēti apstākļi, uz kuru pamata darbības var uzskatīt par vajāšanu Ženēvas konvencijas 1. panta A nodaļas izpratnē. Šajā ziņā Direktīvas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā, uz kuru atsaucas iesniedzējtiesa, ir precizēts, ka attiecīgajām darbībām ir jābūt pietiekami smagām to rakstura vai biežuma dēļ, lai tās veidotu cilvēka pamattiesību un it īpaši absolūto tiesību, attiecībā uz kurām saskaņā ar ECPAK 15. panta 2. punktu nav pieļaujamas nekādas atkāpes, smagu pārkāpumu.
- 52 Turklāt Direktīvas 9. panta 1. punkta b) apakšpunktā ir precizēts, ka vairāku pasākumu, tostarp cilvēktiesību pārkāpumu, akumulācija, kas ir pietiekami smagi, lai ietekmētu individu līdzigā veidā tam, kas ir minēts Direktīvas 9. panta 1. punkta a) apakšpunktā, tāpat ir uzskatāma par vajāšanu.
- 53 No šīs normām izriet, ka, lai pamattiesību pārkāpums būtu vajāšana Ženēvas konvencijas 1. panta A nodaļas izpratnē, tam ir jāsasniedz zināma smaguma pakāpe. Tādējādi ne katrs patvēruma meklētāja ar homoseksuālu orientāciju pamattiesību pārkāpums obligāti sasniedz šo smaguma pakāpi.
- 54 Šajā ziņā vispirms ir jākonstatē, ka pamattiesības, kas ir saistītas ar seksuālo orientāciju, kura tiek aplūkota katrā no pamatlietām, tādās kā tiesības uz privātas un ģimenes dzīves neaizskaramību, kas ir aizsargātas ar ECPAK 8. pantu, kuram atbilst Hartas 7. pants, to attiecīgajā gadījumā lasot kopsakarā ar ECPAK 14. pantu, kura ietekmē ir ticis veidots Hartas 21. panta 1. punkts, nav iekļautas tajās cilvēka pamattiesībās, no kurām nav iespējamas nekādas atkāpes.
- 55 Šajos apstākļos tādu tiesību aktu pastāvēšanu vien, ar kuriem ir paredzētas sankcijas par homoseksuālam darbībām, nevar uzskatīt par rīcību, ar kuru pieteicējs tiek ietekmēts tik būtiski, ka tā sasniedz tādu smaguma pakāpi, kas ir nepieciešama, lai uzskatītu, ka šī sankciju noteikšana ir vajāšana Direktīvas 9. panta 1. punkta izpratnē.
- 56 Turpretim brīvības atņemšanas sods, ar kuru ir saistīta tiesību norma, ar ko, kā tas ir pamatlietās aplūkojamo normu gadījumā, ir paredzētas sankcijas par homoseksuālam darbībām, var pati par sevi būt vajāšanas darbība Direktīvas 9. panta 1. punkta izpratnē ar nosacījumu, ka izcelsmes valstī, kurā ir pieņemti šādi tiesību akti, šis sods faktiski tiek piemērots.
- 57 Ar šādu sodu tiek pārkāpts ECPAK 8. pants, kuram atbilst Hartas 7. pants, un tas ir uzskatāms par nesamērīgu vai diskriminējošu sankciju Direktīvas 9. panta 2. punkta c) apakšpunkta izpratnē.
- 58 Šajos apstākļos, ja patvēruma meklētājs, kā tas ir katrā no pamatlietām, atsaucas uz to, ka tā izcelsmes valstī pastāv tiesību akti, ar kuriem ir paredzētas sankcijas par homoseksuālam darbībām, valsts iestādēm, veicot savu faktu un apstākļu novērtējumu atbilstoši Direktīvas 4. pantam, ņemot vērā to, kas ir paredzēts Direktīvas 4. panta 3. punkta a) apakšpunktā, ir jāpārbauda visi nozīmīgie fakti attiecībā uz šo izcelsmes valsti, ieskaitot izcelsmes valsts normatīvos aktus un veidu, kādā tie tiek piemēroti.
- 59 Veicot šo pārbaudi, minētajām iestādēm tostarp ir jānosaka, vai patvēruma meklētāja izcelsmes valstī tādos tiesību aktos paredzētais brīvības atņemšanas sods praksē tiek piemērots.
- 60 Ņemot vērā šos apstākļus, valsts iestādēm ir jāizlemj, vai ir uzskatāms, ka patvēruma meklētājs faktiski pamatoti baidās no tā, ka, atgriežoties savā izcelsmes valstī, tas tiks vajāts Direktīvas 2. panta c) punkta, lasot to kopsakarā ar tās 9. panta 3. punktu, izpratnē.
- 61 Ņemot vērā visus šos apsvērumus, uz trešo jautājumu, kas ir uzdots katrā no pamatlietām, ir jāatbild, ka Direktīvas 9. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar tās 9. panta 2. punkta c) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tikai fakts vien, ka par homoseksuālam darbībām ir paredzēts sods, nav uzskatāms par vajāšanas darbību. Turpretim brīvības atņemšanas sods, ar kuru soda homoseksuālas darbības un kuru faktiski piemēro izcelsmes valstī, kurā ir pieņemti šādi tiesību akti, ir uzskatāms par nesamērīgu vai diskriminējošu sodu un tādējādi veido vajāšanas darbību.

Par otro jautājumu

Ievadapsvērumi

- 62 Ar savu otro jautājumu, kas ir uzdots katrā no pamatlietām, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai gadījumā, ja patvēruma meklētājs ar homoseksuālu orientāciju ir uzskatāms par piederīgu noteiktai sociālai grupai Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta izpratnē, ir jānosaka atšķirība starp homoseksuālām darbībām, kas ietilpst Direktīvas piemērošanas jomā, un tām, kas šajā piemērošanas jomā neietilpst un tādējādi nevar būt bēgļa statusa piešķiršanas pamats.
- 63 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ko iesniedzējtiesa ir sadalījusi vairākos apakšjautājumos, ir jānorāda, ka tas skar situāciju, kad, kā tā ir pamatlietās, patvēruma meklētājs nav pierādījis, ka viņš jau ir bijis pakļauts vajāšanai vai tiešiem šādas vajāšanas draudiem tādēļ, ka viņš ir piederīgs noteiktai sociālai grupai, kuras dalībniekiem ir viena un tā pati seksuālā orientācija.
- 64 Šādu nopietnu norāžu uz patvēruma meklētāju pamatotām bailēm Direktīvas 4. panta 4. punkta izpratnē neesamība izskaidro iesniedzējtiesas vajadzību noskaidrot, kādā mērā no patvēruma meklētāja, ja viņš savas bailes nevar pamatot ar vajāšanu, kurai viņš jau būtu bijis pakļauts piederības minētajai sociālai grupai dēļ, varētu likumīgi prasīt, lai, atgriežoties savā izcelsmes valstī, viņš turpinātu izvairīties no vajāšanas riska, slēpjot savu homoseksuālo orientāciju, vai vismaz, paužot savu seksuālo orientāciju, rīkotos atturīgi.

Par otrā jautājuma a) un b) punktiem

- 65 Ar sava otra jautājuma a) un b) punktiem, kas ir uzdoti katrā no pamatlietām un kas ir jāaplūko kopumā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar tās 2. panta c) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka nevar saprātīgi sagaidīt, ka, lai izvairītos no vajāšanas, patvēruma meklētājs savā izcelsmes valstī slēpj savu homoseksuālo orientāciju vai pauž šo seksuālo orientāciju atturīgi. Turklāt šī tiesa attiecīgajā gadījumā vēlas noskaidrot, vai minētajai atturībai, salīdzinot ar personu ar heteroseksuālu orientāciju, ir jābūt nozīmīgākai.
- 66 Šajā ziņā vispirms ir jāprecizē, ka saskaņā ar Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunktu par seksuālai orientācijai piederīgām nevar uzskatīt tādas darbības, kas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem tiek uzskatītas par noziedzīgām.
- 67 Ārpus šīm darbībām, kas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem tiek uzskatītas par noziedzīgām, minētā 10. panta 1. punkta d) apakšpunkta formulējumā nekas nenorāda uz to, ka Savienības likumdevējs no šīs normas piemērošanas jomas būtu paredzējis izslēgt noteiktus citus ar seksuālu orientāciju saistītu darbību vai izpausmju veidus.
- 68 Tātad Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunktā nav paredzēti ierobežojumi attiecībā uz attieksmi, ko noteiktas sociālas grupas locekļi varētu izrādīt attiecībā uz savu identitāti vai rīcību, kas tiek vai netiek ietverta seksuālas orientācijas jēdzienā šīs normas izpratnē.
- 69 Jau tas vien, ka no Direktīvas 10. panta 1. punkta b) apakšpunkta tieši izriet, ka reliģijas jēdziens attiecas arī uz piedalīšanos privātos vai publiskos dievkalpojumos, neļauj secināt, ka seksuālas orientācijas jēdzienam, uz ko atsaucē ir izdarīta šīs direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunktā, būtu jāattiecas vienīgi uz darbībām, kas ir saistītas ar attiecīgas personas privātās dzīves jomu, nevis uz publiski izrādītiem viņa dzīves aspektiem.
- 70 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka fakts, ka sociālas grupas locekļiem, kuriem ir viena un tā pati seksuālā orientācija, tiek izvirzīta prasība slēpt šo orientāciju, ir pretrunā identitātes pazīmes, kura ir tik svarīga, ka ieinteresētas personas nevar spiest no tās atteikties, pašai atzišanai.

- 71 Tādējādi nav ļauts sagaidīt, ka, lai izvairītos no vajāšanas, patvēruma meklētājs savā izcelsmes valstī slēpj savu homoseksuālo orientāciju.
- 72 Runājot par atturību, kas personai būtu jāizrāda, Direktīvā paredzētajā sistēmā kompetento iestāžu mērķis, novērtējot, vai pieteikuma iesniedzējs pamatoti baidās no vajāšanas, ir noskaidrot, vai konstatētie apstākļi ir vai nav uzskatāmi par tādiem draudiem, kas attiecīgajai personai, ņemot vērā viņas individuālo situāciju, liek pamatoti baidīties no faktiskas vajāšanas (šajā ziņā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Y un Z*, 76. punkts).
- 73 Šis riska nozīmīguma vērtējums, kas katrā konkrētajā gadījumā ir jāveic uzmanīgi un rūpīgi (2010. gada 2. marta spriedums apvienotajās lietās C-175/08, C-176/08, C-178/08 un C-179/08 *Salahadin Abdulla* u.c., Krājums, I-1493. lpp., 90. punkts), ir balstīts vienīgi uz faktu un apstākļu konkrētu vērtējumu saskaņā ar normām, kas ir paredzētas tostarp Direktīvas 4. pantā (iepriekš minētais spriedums lietā *Y un Z*, 77. punkts).
- 74 Nevienā no šīm normām nav norādīts, ka, novērtējot faktiskas vajāšanas riska nozīmīgumu noteiktā kontekstā, būtu jāņem vērā pieteicēja iespēja no tā izvairīties, tostarp izrādot atturību tās seksuālās orientācijas izpausmē, atbilstoši kurai viņš dzīvo, būdams noteiktas sociālas grupas loceklis (skat. pēc analogijas iepriekš minēto spriedumu lietā *Y un Z*, 78. punkts).
- 75 No minētā izriet, ka ieinteresētai personai ir piešķirams bēgļa statuss atbilstoši Direktīvas 13. pantam, ja ir konstatēts, ka, atgriežoties savā izcelsmes valstī, tā savas homoseksuālas orientācijas dēļ tiks pakļauta faktiskam vajāšanas riskam Direktīvas 9. panta 1. punkta izpratnē. Tas, ka tā varētu izvairīties no riska, savas seksuālās orientācijas izpausmēs izrādot lielāku atturību nekā heteroseksuāla persona, šajā ziņā nav jāņem vērā.
- 76 Ņemot vērā šos apsvērumus, uz otrā jautājuma a) un b) punktu, kas ir uzdoti katrā no pamatlietām, ir jāatbild, ka Direktīvas 10. panta 1. punkta d) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar tās 2. panta c) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka no tā piemērošanas jomas ir izslēgtas tikai homoseksuālas darbības, kas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem tiek uzskatītas par noziedzīgām. Izvērtējot pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu, valsts iestādes nevar saprātīgi sagaidīt, ka, lai izvairītos no vajāšanas, patvēruma meklētājs savā izcelsmes valstī slēpj savu homoseksuālo orientāciju vai pauž savu seksuālo orientāciju atturīgi.

Par otrā jautājuma c) punktu.

- 77 Ņemot vērā uz otrā jautājuma a) un b) punktu sniegto atbildi, uz otrā jautājuma c) punktu nav jāatbild.
- 78 Tomēr ir jāatgādina, ka, lai konkrēti noteiktu, kādas darbības var tikt uzskatītas par vajāšanu Direktīvas 9. panta 1. punkta izpratnē, nav nozīmes nošķiršanai starp darbībām, kas varētu apdraudēt seksuālās orientācijas izpausmes galvenos aspektus, ja pieņem, ka tos būtu iespējams identificēt, un darbībām, kas šos iespējamās galvenos aspektus neskar (skat. pēc analogijas iepriekš minēto spriedumu lietā *Y un Z*, 72. punkts).

Par tiesāšanās izdevumiem

- 79 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtnā palāta) nospriež:

- 1) Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/83/EK par obligātajiem standartiem, lai kvalificētu trešo valstu valstspiederīgos vai bezvalstniekus kā bēgļus vai kā personas, kam citādi nepieciešama starptautiska aizsardzība, šādu personu statusu un piešķirtās aizsardzības saturu 10. panta 1. punkta d) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tādu krimināltiesisko tiesību aktu kā tie, kas tiek aplūkoti katrā no pamatlīdētām un kas attiecas tieši uz homoseksuālas orientācijas personām, esamība ļauj konstatēt, ka šīs personas ir uzskatāmas par tādām, kas veido noteiktu sociālo grupu;
- 2) Direktīvas 2004/83 9. panta 1. punkts, lasot to kopsakarā ar tās 9. panta 2. punkta c) apakšpunktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka tikai fakts vien, ka par homoseksuālām darbībām ir paredzēts sods, pats par sevi nav uzskatāms par vajāšanas darbību. Turpretim brīvības atņemšanas sods, ar kuru soda homoseksuālas darbības un kuru faktiski piemēro izcelsmes valstī, kurā ir pieņemti šādi tiesību akti, ir uzskatāms par nesamērīgu vai diskriminējošu sodu un tādējādi veido vajāšanas darbību;
- 3) Direktīvas 2004/83 10. panta 1. punkta d) apakšpunkts, lasot to kopsakarā ar tās 2. panta c) punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka no tā piemērošanas jomas ir izslēgtas tikai homoseksuālas darbības, kas saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem tiek uzskatītas par noziedzīgām. Izvērtējot pieteikumu par bēgļa statusa piešķiršanu, valsts iestādes nevar saprātīgi sagaidīt, ka, lai izvairītos no vajāšanas, patvēruma meklētājs savā izcelsmes valstī slēpj savu homoseksuālo orientāciju vai pauž savu seksuālo orientāciju atturīgi.

[Paraksti]